UREDBA (EU) št. 1260/2013 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 20. novembra 2013

o evropski demografski statistiki

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 338(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom [1],

ob upoštevanju naslednjega:

(1) V skladu s členom 16(4) Pogodbe o Evropski uniji (PEU) se kvalificirana večina članov Sveta od 1. novembra 2014 med drugim opredeli na podlagi prebivalstva držav članic.

(2) Svet za ekonomske in finančne zadeve redno pooblašča Odbor za ekonomsko politiko za ocenitev dolgoročne vzdržnosti in kakovosti javnih financ na podlagi projekcij prebivalstva, ki jih pripravlja Eurostat.

(3) V skladu z Uredbo (ES) št. 1059/2003 Evropskega parlamenta in Sveta [2] morajo biti vsi statistični podatki, ki jih države članice posredujejo Komisiji in so razvrščeni po teritorialnih enotah, razvrščeni v skladu s klasifikacijo NUTS. Posledično bi morale biti teritorialne enote za vzpostavitev primerljive regionalne statistike opredeljene v skladu s klasifikacijo NUTS.

(4) V skladu z drugim odstavkom člena 175 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) Komisija vsaka tri leta predloži Evropskemu parlamentu, Svetu, Ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij poročilo o napredku, doseženem pri uresničevanju ekonomske, socialne in teritorialne kohezije. Za pripravo teh poročil in redno spremljanje demografskega razvoja ter možnih prihodnjih demografskih izzivov v regijah Unije, vključno z različnimi vrstami regij, kot so mejne regije, metropolitanske regije, ruralne regije ter gorske in otoške regije, so potrebni letni regionalni podatki na regionalni ravni NUTS 3. Glede na to, da obstajajo pri staranju prebivalstva velike regionalne razlike, mora Eurostat pripraviti redne regionalne projekcije za dopolnitev demografskega prikaza regij NUTS 2 v Uniji.

(5) V skladu s členom 159 PDEU Komisija vsako leto sestavi poročilo o napredku pri doseganju ciljev iz člena 151 PDEU, skupaj z demografskim stanjem v Uniji.

(6) Komisija je v sporočilu z dne 20. oktobra 2009 z naslovom „Solidarnost na področju zdravja: zmanjšanje neenakosti na področju zdravja v EU“ podprla nadaljnji razvoj in zbiranje podatkov, ter nadaljnji razvoj kazalnikov na področju zdravja po starosti, spolu, socialno-ekonomskem položaju in geografski razsežnosti.

(7) Cilj strategije Unije za trajnostni razvoj, ki jo je Evropski svet sprejel v Göteborgu leta 2001 in obnovil junija 2006, je stalno izboljšanje kakovosti življenja za sedanje in prihodnje generacije. Poročilo Komisije (Eurostata) o spremljanju, ki je objavljeno vsaki dve leti, zagotavlja objektivni statistični prikaz napredka na podlagi niza kazalnikov Unije o trajnostnem razvoju.

(8) Letna demografska statistika je bistvena za preučitev in opredelitev vrste politik, zlasti glede socialnih in ekonomskih vprašanj na nacionalni in regionalni ravni. Statistika prebivalstva je pomemben imenovalec za vrsto kazalnikov politike.

(9) Strateški cilj H.3. poglavja IV pekinških izhodišč za ukrepanje (iz leta 1995) daje državam članicam okvir za pridobivanje in razširjanje po spolu ločenih podatkov in informacij za načrtovanje in oceno politik.

[1] Stališče Evropskega parlamenta z dne 22. oktobra 2013 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 15. novembra 2013.

[2] Uredba (ES) št. 1059/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. maja 2003 o oblikovanju skupne klasifikacije statističnih teritorialnih enot (NUTS) (UL L 154, 21.6.2003, str. 1).

(10) Demografska statistika pomeni bistven sestavni del za oceno celotnega prebivalstva v okviru Evropskega sistema računov. Pri pripravi statistik na evropski ravni je pomembno posodabljati in pregledovati podatke.

(11) Za zagotovitev kakovosti, zlasti pa primerljivosti podatkov, poslanih iz držav članic, ter za pripravo zanesljivih pregledov na ravni Unije bi morali uporabljeni podatki temeljiti na enakih konceptih in bi se morali nanašati na isti referenčni datum ali referenčno obdobje.

(12) Uredba (ES) št. 223/2009 Evropskega parlamenta in Sveta [1] določa referenčni okvir za evropsko demografsko statistiko. Zahteva zlasti skladnost z načeli strokovne neodvisnosti, nepristranskosti, objektivnosti, zanesljivosti, statistične zaupnosti in stroškovne učinkovitosti.

(13) Demografske informacije bi morale biti skladne z ustreznimi informacijami, zbranimi na podlagi Uredbe (ES) št. 862/2007 Evropskega parlamenta in Sveta [2] ter Uredbe (ES) št. 763/2008 Evropskega parlamenta in Sveta [3]. V ta namen bi bilo treba oceniti znanstveno utemeljene in pravilno dokumentirane metode statističnega ocenjevanja in spodbujati njihovo uporabo.

(14) Pri razvoju, pripravi in razširjanju evropskih statističnih podatkov bi morali nacionalni in evropski statistični organi ter po potrebi drugi ustrezni nacionalni in regionalni organi upoštevati načela iz Kodeksa ravnanja evropske statistike, kakor ga je Odbor za evropski statistični sistem pregledal in posodobil 28. septembra 2011.

(15) Ta uredba zagotavlja pravico do spoštovanja zasebnega in družinskega življenja ter pravico do varstva osebnih podatkov, kakor sta določeni v členih 7 in 8 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah.

(16) Glede obdelave osebnih podatkov v okviru te uredbe se uporabljata Direktiva 95/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta [4] in Uredba (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta [5].

(17) Ker cilja te uredbe, in sicer vzpostavitve skupnega pravnega okvira za sistematično pripravo evropskih statističnih podatkov, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se ga zaradi njegovega obsega in učinkov lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 PEU. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.

(18) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta [6] –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Predmet urejanja

Ta uredba določa skupni pravni okvir za razvoj, pripravo in razširjanje evropske statistike o prebivalstvu in ključnih dogodkih.

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

(a) „nacionalen“ se nanaša na ozemlje države članice v skladu z Uredbo (ES) št. 1059/2003, ki velja v referenčnem času;

[1] Uredba (ES) št. 223/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2009 o evropski statistiki ter razveljavitvi Uredbe (ES, Euratom) št. 1101/2008 Evropskega parlamenta in Sveta o prenosu zaupnih podatkov na Statistični urad Evropskih skupnosti, Uredbe Sveta (ES) št. 322/97 o statističnih podatkih Skupnosti in Sklepa Sveta 89/382/EGS, Euratom, o ustanovitvi Odbora za statistične programe Evropskih skupnosti (UL L 87, 31.3.2009, str. 164).

[2] Uredba (ES) št. 862/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. julija 2007 o statistikah Skupnosti o selitvah in mednarodni zaščiti ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 311/76 o zbiranju statističnih podatkov o tujih delavcih (UL L 199, 31.7.2007, str. 23).

[3] Uredba (ES) št. 763/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. julija 2008 o popisih prebivalstva in stanovanj (UL L 218, 13.8.2008, str. 14).

[4] Direktiva 95/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov (UL L 281, 23.11.1995, str. 31).

[5] Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 45/2001 z dne 18. decembra 2000 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah in organih Skupnosti in o prostem pretoku takih podatkov (UL L 8, 12.1.2001, str. 1).

[6] Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

(b) „regionalen“ pomeni na ravni NUTS 1, NUTS 2 ali NUTS 3 v skladu z Uredbo (ES) št. 1059/2003, ki velja v referenčnem času; kadar se ta izraz uporablja v zvezi z državami, ki niso članice Unije, „regionalen“ pomeni statistične regije na ravni 1, 2 ali 3, kakor je dogovorjeno med temi državami in Komisijo (Eurostatom) in veljavno v referenčnem času;

(c) „prebivalstvo z običajnim prebivališčem“ pomeni vse osebe, ki imajo svoje običajno prebivališče v referenčnem času v kateri od držav članic;

(d) „običajno prebivališče“ pomeni kraj, v katerem oseba običajno preživi svoj dnevni počitek, ne glede na začasno odsotnost za namene rekreacije, počitnic, obiskov pri prijateljih in sorodnikih, poslov, zdravljenja ali verskega romanja. Kot običajni prebivalci določenega geografskega območja se upoštevajo samo osebe, ki:

(i) so pred referenčnim časom najmanj 12 mesecev neprekinjeno živele v kraju svojega običajnega prebivališča, ali

(ii) so v zadnjih 12 mesecih pred referenčnim časom prispele v kraj svojega običajnega prebivališča z namenom, da bodo tam ostale najmanj eno leto.

Kadar okoliščin iz točk (i) ali (ii) ni mogoče ugotoviti, „običajno prebivališče“ lahko pomeni kraj pravnega ali registriranega prebivališča, razen za namene člena 4.

Pri uporabi opredelitve „običajno prebivališče“ države članice obravnavajo posebne primere v skladu s Prilogo k Uredbi Komisije (ES) št. 1201/2009 ([1]);

(e) „živorojeni“ pomeni rojstvo otroka, ki diha ali kaže kakršne koli druge znake življenja, kot so srčni utrip, utripanje popkovine ali premikanje skeletnih mišic ne glede na nosečnostno starost;

(f) „smrt“ pomeni dokončno izginotje vsakih dokazov obstoja življenja kadar koli po živem rojstvu (poporodno prenehanje življenjskih funkcij brez možnosti oživljanja);

(g) „ključni dogodki“ pomeni živa rojstva in smrti, kakor so opredeljena v točkah (e) in (f).

Člen 3

Podatki o prebivalstvu in ključnih dogodkih

1. Države članice Komisiji (Eurostatu) predložijo podatke o svojem prebivalstvu z običajnim prebivališčem v referenčnem času. Predloženi podatki zajemajo prebivalstvo glede na starost, spol in regijo prebivališča.

2. Države članice Komisiji (Eurostatu) predložijo podatke o njihovih ključnih dogodkih, ki so se zgodili v referenčnem obdobju. Države članice uporabljajo isto opredelitev prebivalstva kot jo uporabljajo za podatke iz odstavka 1. Predloženi podatki zajemajo naslednje spremenljivke:

(a) živorojene po spolu, mesecu in vrstnem redu rojstva ter starosti, letu rojstva, državi rojstva, državi državljanstva in regiji prebivališča matere;

(b) smrti po starosti, spolu, letu rojstva, regiji prebivališča, državi rojstva, državi državljanstva in mesecu dogodka.

3. Države članice uporabljajo isto opredelitev prebivalstva za vse „nacionalne“ in „regionalne“ ravni kot so opredeljene v tej uredbi.

4. Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi enotne pogoje za razčlenitev podatkov iz odstavkov 1 in 2, roke in revizije podatkov. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 10(2).

Člen 4

Celotno prebivalstvo za posebne namene Unije

1. Za namene glasovanja s kvalificirano večino v Svetu države članice Komisiji (Eurostatu) v osmih mesecih po koncu referenčnega leta predložijo podatke o celotnem prebivalstvu na nacionalni ravni v referenčnem času v skladu s členom 2(c).

2. Države članice lahko celotno prebivalstvo iz odstavka 1 ocenijo na podlagi podatkov o prebivalstvu z zakonitim prebivališčem ali registriranem prebivalstvu z uporabo znanstveno utemeljenih, pravilno dokumentiranih in javno dostopnih metod statističnega ocenjevanja.

Člen 5

Pogostost in referenčni čas

1. Države članice vsako leto Komisiji (Eurostatu) predložijo podatke o svojem prebivalstvu in njihovih ključnih dogodkih iz člena 3(1) in točk (a) in (b) člena 3(2) v preteklem letu.

2. Države članice Komisiji (Eurostatu) vsako leto predložijo podatke o celotnem prebivalstvu na nacionalni ravni iz člena 4.

([1]) Uredba Komisije (ES) št. 1201/2009 z dne 30. novembra 2009 o izvajanju Uredbe (ES) št. 763/2008 Evropskega parlamenta in Sveta o popisih prebivalstva in stanovanj v zvezi s tehničnimi specifikacijami za vsebine in posamezne razčlembe teh vsebin (UL L 329, 15.12.2009, str. 29).

3. V tej uredbi referenčni čas pomeni referenčni datum iz odstavka 4 ali referenčno obdobje iz odstavka 5, kakor je ustrezno.

4. Referenčni datum za podatke o prebivalstvu je konec referenčnega obdobja (polnoč 31. decembra). Prvi referenčni datum je v letu 2013, zadnji pa v letu 2027.

5. Referenčno obdobje za podatke o ključnih dogodkih je koledarsko leto dogodkov. Prvo referenčno obdobje je leto 2013, zadnje pa leto 2027.

Člen 6

Zagotovitev podatkov in metapodatkov

Države članice Komisiji (Eurostatu) dajo na voljo podatke in metapodatke, ki jih zahteva ta uredba, v skladu s standardi za izmenjavo podatkov in metapodatkov, ki jih je določila Komisija (Eurostat). Države članice te podatke in metapodatke zagotovijo prek storitev enotnega portala za vnos, tako da jih Komisija (Eurostat) lahko pridobi, ali pa jih posredujejo prek storitev enotnega portala za vnos.

Člen 7

Viri podatkov

Podatki temeljijo na virih podatkov, ki jih izbere država članica v skladu z nacionalnim pravom in prakso. Kadar je primerno, se uporabljajo znanstveno utemeljene in pravilno dokumentirane metode statističnega ocenjevanja.

Člen 8

Študije izvedljivosti

1. Države članice opravijo študije izvedljivosti glede uporabe opredelitve „običajnega prebivališča“ za prebivalstvo in ključne dogodke iz člena 3(1) in (2).

2. Rezultati študij izvedljivosti iz odstavka 1 se Komisiji posredujejo do 31. decembra 2016.

3. Da bi olajšali opravljanje študij izvedljivosti iz odstavka 1 tega člena, lahko Unija zagotovi finančno pomoč nacionalnim statističnim uradom in drugim nacionalnim organom iz člena 5 Uredbe (ES) št. 223/2009.

Člen 9

Zahteve glede kakovosti

1. Države članice zagotovijo kakovost posredovanih podatkov.

2. Za namene te uredbe se za podatke, ki jih je treba posredovati, uporabljajo merila kakovosti iz člena 12(1) Uredbe (ES) št. 223/2009.

3. Države članice Komisiji (Eurostatu) poročajo o referenčnih metapodatkih z uporabo standardov evropskega statističnega sistema in zlasti o virih podatkov, opredelitvah in metodah ocenjevanja, uporabljenih za prvo referenčno leto, Komisijo (Eurostat) pa obveščajo tudi o kakršnih koli tovrstnih spremembah.

4. Na zahtevo Komisije (Eurostata) ji države članice predložijo vse potrebne informacije za oceno kakovosti statističnih informacij.

5. Države članice zagotovijo, da so podatki o prebivalstvu, ki se zahtevajo v členu 3 te uredbe, skladni s podatki, zahtevanimi v točki (c) člena 3(1) Uredbe (ES) št. 862/2007.

Člen 10

Postopek v odboru

1. Komisiji pri delu pomaga Odbor za evropski statistični program, ustanovljen z Uredbo (ES) št. 223/2009. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 11

Revizijska klavzula

1. Komisija do 31. decembra 2018 Evropskemu parlamentu in Svetu predloži prvo poročilo o izvajanju te uredbe, drugo poročilo pa do 31. decembra 2023. Komisija v teh poročilih ob upoštevanju ustreznih informacij, ki jih zagotovijo države članice, oceni kakovost posredovanih podatkov, metode, uporabljene za zbiranje podatkov, dodatno breme za države članice in dajalce podatkov ter primerljivost te statistike. V teh poročilih se oceni uporaba znanstveno utemeljenih, pravilno dokumentiranih metod statističnega ocenjevanja za oceno „prebivalstva z običajnim prebivališčem“ na podlagi zakonito prebivajočega ali registriranega prebivalstva z zakonitim prebivališčem ali registriranega prebivalstva. Prvo poročilo obsega tudi rezultate študij izvedljivosti iz člena 8.

2. Po potrebi so tema poročiloma priloženi predlogi za nadaljnje izboljšanje skupnega pravnega okvira za razvoj, pripravo in razširjanje evropske statistike o prebivalstvu in ključnih dogodkih na podlagi te uredbe.

Člen 12

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba se preneha uporabljati 31. avgusta 2028.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Strasbourgu, 20. novembra 2013

Za Evropski parlament	*Za Svet*
Predsednik	*Predsednik*
M. SCHULZ	V. LEŠKEVIČIUS